

OBSŁUGA PRAWNICZYCH BAZ DANYCH

ZAJĘCIA NR 2, 25.11.2023

I. cyberhigiena- podstawowe zagadnienia;

II. publiczne bazy orzeczeń sądowych (sądy krajowe)- obsługa portali:

<http://otkzu.trybunal.gov.pl> oraz <https://ipo.trybunal.gov.pl>

<http://www.sn.pl>

<http://www.nsa.gov.pl>

<https://orzeczenia.ms.gov.pl>

mgr Hanna Matyja

**Orzeczenia
Trybunału
Konstytucyjnego**

**BAZY
ORZECZNICTWA
TRYBUNAŁU
KONSTYTUCYJNEGO
(TK)**

-<http://otkzu.trybunal.gov.pl>

-<https://ipo.trybunal.gov.pl>

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY- INFORMACJE WSTĘPNE

- ▶ Rozdział VIII Konstytucji RP- „Sądy i trybunały”:
 - art. 188-189 → kompetencje
 - art. 191-193 → podmioty uprawnione do zwrócenia się do TK (wniosek o zbadanie konstytucyjności, pytanie prawne)

Art. 190. 1. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają **moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.**

2. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawach wymienionych w art. 188 podlegają **niezwłocznemu ogłoszeniu w organie urzędowym, w którym akt normatywny był ogłoszony.** Jeżeli akt nie był ogłoszony, orzeczenie ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

3. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego **wchodzi w życie** z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten nie może przekroczyć osiemnastu miesięcy, gdy chodzi o ustawę, a gdy chodzi o inny akt normatywny – dwunastu miesięcy (...).

4. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją (...), stanowi **podstawę do wznowienia postępowania**, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania. (...)

TK → „negatywny ustawodawca”

PODSTAWOWE INFORMACJE O BAZACH

- ▶ wejście do obu baz ze strony TK: <http://trybunal.gov.pl>, zakładka: „Orzeczenia TK” (prawy górny róg):
 - a) zbiór urzędowy orzecznictwa TK (OTK ZU);
 - b) internetowy portal orzeczeń (IPO);
 - ▶ oba portale są darmowe
- ad. a)
- (od 2016 r.) wydawany w 2 seriach- A i B; publikacja w określonej serii zależy od rodzaju orzeczenia;
 - opcje wyszukiwania:
 - * „Katalog” → lista orzeczeń wg daty publikacji i pozycji;
 - * „Wyszukiwanie” → formularz

ĆWICZENIA

- ▶ korzystając z zakładki „Katalog”, proszę wyszukać orzeczenie opublikowane w 2017 roku w serii B pod pozycją 287:
 - jakiego rodzaju jest to orzeczenie?
 - jaka jest jego sygnatura?
 - jaki był skład orzekający?
 - jaka była data wydania orzeczenia?
 - a data publikacji?
- ▶ teraz, wykorzystując wyszukaną sygnaturę ww. orzeczenia, proszę odnaleźć je, korzystając z opcji „Wyszukiwanie”;
- ▶ korzystając z formularza w zakładce „Wyszukiwanie” proszę ustalić, ile orzeczeń TK zostało opublikowanych w Dzienniku Ustaw z 2010 r.;
- ▶ proszę odnaleźć wyrok, który został opublikowany w zbiorze urzędowym TK w roku 2016, w serii A, pod pozycją 99, i podać adres publikacyjny dla tego orzeczenia w dzienniku urzędowym, w którym (również) ogłoszono ten wyrok. Do jakich innych baz możemy przejść bezpośrednio ze strony OTK ZU?

INTERNETOWY PORTAL ORZECZEŃ (IPO)

ad. b)

- portal umożliwia wyszukiwanie:

- * orzeczeń TK (ogłoszonych od 1986 r.);
- * spraw (w tym spraw w toku);
- * zdań odrębnych zgłoszonych do orzeczeń;

- strona startowa:

- 1) pasek nawigacyjny (widoczne 3 ww. kategorie, „Orzeczenia” jako zakładka domyślna);
- 2) panel filtrowania;
- 3) formularz wyszukiwania;
- 4) lista wyników.

Ćwiczenia:

korzystając z zakładki „Sprawy” proszę ustalić:

- 1) ile czasu upłynęło pomiędzy wpływem sprawy o sygnaturze SK 63/19 do Trybunału, a jej wpływem do Sędziego TK (STK)?
- 2) kto sporządził skargę konstytucyjną w sprawie o sygnaturze SK 57/19?

ĆWICZENIA

- Korzystając z zakładki „Zdania odrębne” proszę ustalić:
 - 1) Ile zdań odrębnych zgłoszono w 2019 roku? A w 2016?
 - 2) Ile zdań odrębnych zgłosiła STK Teresa Liszcz?
- Teraz proszę przejść do zakładki „Orzeczenia” i następnie kliknąć w opcję „Pełny formularz”. Proszę przejrzeć kryteria wyszukiwania.
- ▶ **Wyjaśnienie niektórych kryteriów wyszukiwania:**
 - I. rubryka „Gdzie” oznacza część orzeczenia, w którym szukana fraza ma wystąpić (na skutek dodania orzeczenia do IPO następuje identyfikacja poszczególnych jego części)

WYJAŚNIENIE NIEKTÓRYCH KRYTERIÓW WYSZUKIWANIA

▶ w orzeczeniach występują więc następujące części:

- 1) komparycja (rubrum)- pierwsza część orzeczenia przedstawiająca: oznaczenie sprawy, skład orzekający, strony i przedmiot sprawy;
- 2) tenor- rozstrzygnięcie, postanowienia dodatkowe;
- 3) uzasadnienie;
- 4) zdanie odrębne.

Ponadto, w ramach uzasadnienia (3)) wyróżniamy:

- a) część historyczną,
- b) część przed rozprawą,
- c) część na rozprawie,
- d) uzasadnienie prawne.

WYJAŚNIENIE NIEKTÓRYCH KRYTERIÓW WYSZUKIWANIA

II. rodzaj dokumentu- typ orzeczenia

III. etap postępowania- patrz w szczególności art. 35 oraz art. 60-62 Ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym:

- * sygnalizacja
- * wstępna kontrola
- * rozpoznanie właściwe

IV. akty normatywne:

a) **wzorzec kontroli** (x) → przepis, z którym zgodność się bada;

b) **przedmiot kontroli** (y) → przepis kontrolowany, badany.

Czy przepis y jest zgodny z przepisem x?

+ *przy wyszukiwaniu proszę zwracać uwagę na domyślne parametry wyszukiwania (np. etap postępowania- rozpoznanie właściwe)*

ĆWICZENIA

- ▶ korzystając z formularza, w kryterium „Podmiot”, proszę wybrać: Rada gminy Krynica. Ile jest rezultatów takiego wyszukiwania?
- ▶ proszę podać datę dzienną publikacji w Dzienniku Ustaw wyroku, w którym zbadano zgodność określonych przepisów z art. 77 Ustawy- Kodeks wykroczeń?
- ▶ proszę ustalić liczbę przepisów Ustawy z dnia 07.10.1999 r. o języku polskim, których zgodność z innym aktem prawnym była przedmiotem rozważań TK?

+ *możliwość przejścia bezpośrednio do systemu ISAP/ strony RCL*

BAZA ORZECZEŃ SĄDU NAJWYŻSZEGO (SN)

<http://www.sn.pl>

SĄD NAJWYŻSZY- PODSTAWOWE INFORMACJE

Konstytucja RP:

Art. 175.1. **Wymiar sprawiedliwości** w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują **Sąd Najwyższy**, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe.

Art.183.1.Sąd Najwyższy sprawuje **nadzór** nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych **w zakresie orzekania**.

2.Sąd Najwyższy wykonuje także **inne czynności określone w Konstytucji i ustawach**.

3.Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej na sześcioletnią kadencję spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego.

Por. na przykład art. 241 § 1 Ustawy- Kodeks wyborczy

STRONA INTERNETOWA SN

- ▶ <http://sn.pl>- informacje m.in na temat:
 - statusu prawnego;
 - struktury organizacyjnej;
 - wokandy.
- ▶ zakładka „Publikacje” → dostęp do biuletynów, studiów i analiz SN- materiały naukowe, przegląd orzecznictwa
- ▶ zakładka „Orzecznictwo” → przejście do bazy orzeczeń → wyszukiwanie poprzez formularz

Orzeczenia niewystępujące w internetowej bazie orzeczeń Sądu Najwyższego mogą być udostępniane w trybie wniosku o udostępnienie informacji publicznej.

ĆWICZENIA

- ▶ w formularzu proszę rozwinąć i przeczytać możliwe warianty wyszukiwania w rubrykach, a zwłaszcza:
 - a) forma orzeczenia
 - b) izba
 - c) skład sędziowski

- ▶ korzystając z formularza, proszę odszukać orzeczenie o sygnaturze III CZP 38/14 z 11.12.2014 r. i ustalić:
 - 1) rodzaj składu orzekającego;
 - 2) imię i nazwisko sędziego- przewodniczącego składu orzekającego;
 - 3) jakie było rozstrzygnięcie sprawy?

N·S·A

NACZELNY SĄD
ADMINISTRACYJNY

**BAZA ORZECZENICTWA
NACZELNEGO SĄDU
ADMINISTRACYJNEGO (NSA) I
WOJEWÓDZKICH SĄDÓW
ADMINISTRACYJNYCH (WSA)**

<http://www.nsa.gov.pl>

NACZELNY SĄD ADMINISTRACYJNY- INFORMACJE PODSTAWOWE

Konstytucja RP:

Art. 175.1. **Wymiar sprawiedliwości** w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sąd Najwyższy, sądy powszechne, **sądy administracyjne** oraz sądy wojskowe.

Art. 184. **Naczelny Sąd Administracyjny** oraz inne sądy administracyjne sprawują, w zakresie określonym w ustawie, **kontrolę działalności administracji publicznej**. Kontrola ta obejmuje również **orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej**.

Art.185. Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej na sześcioletnią kadencję spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

struktura sądownictwa administracyjnego w Polsce:

wojewódzkie sądy administracyjne (WSA) + Naczelny Sąd Administracyjny

STRONA INTERNETOWA NSA

- ▶ <http://www.nsa.gov.pl> informacje m.in na temat:
 - statusu prawnego;
 - struktury organizacyjnej;
 - sędziów NSA;
 - wojewódzkich sądów administracyjnych
- ▶ proszę przejść do bazy orzeczeń → zakładka „Orzecznictwo” (menu boczne na stronie głównej). Proszę przeczytać informacje o bazie, które pokazały się na stronie.
- ▶ **Ćwiczenia**

Korzystając z formularza wyszukiwania proszę ustalić:

 - 1) ile wyroków wydał WSA we Wrocławiu od początku bieżącego roku do dnia dzisiejszego? A ile wszystkich orzeczeń?

ĆWICZENIA

2) Ile orzeczeń zostało wydanych wskutek skargi złożonej na organ: Lekarz Weterynarii?

- ▶ Proszę wyszukać orzeczenie o sygnaturze: II OSK 3163/14 i ustalić:
 - 1) jaki sąd administracyjny wydał to orzeczenie?
 - 2) jaka była data dzienna wpływu skargi do tego sądu?
 - 3) jaki organ został zaskarżony w tym postępowaniu?
 - 4) w wyniku zaskarżenia jakiego wyroku zapadło to orzeczenie?

**BAZA ORZECZNICTWA
SĄDÓW POWSZECHNYCH
ORAZ EUROPEJSKIEGO
TRYBUNAŁU PRAW
CZŁOWIEKA (ETPCZ)**

**<https://orzeczenia.ms.gov.pl/>
<https://etpcz.ms.gov.pl>**

SĄDY POWSZECHNE- INFORMACJE PODSTAWOWE

Konstytucja RP:

Art. 175.1. **Wymiar sprawiedliwości** w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sąd Najwyższy, **sądy powszechne**, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe.

Art. 177. Sądy powszechne sprawują wymiar sprawiedliwości **we wszystkich sprawach, z wyjątkiem** spraw **ustawowo zastrzeżonych dla właściwości innych sądów.**

→ *domniemanie właściwości sądów powszechnych*

Wśród sądów powszechnych wyróżniamy:

- 1) sądy rejonowe (I instancja)
- 2) sądy okręgowe (I/II instancja)
- 3) sądy apelacyjne (II instancja)

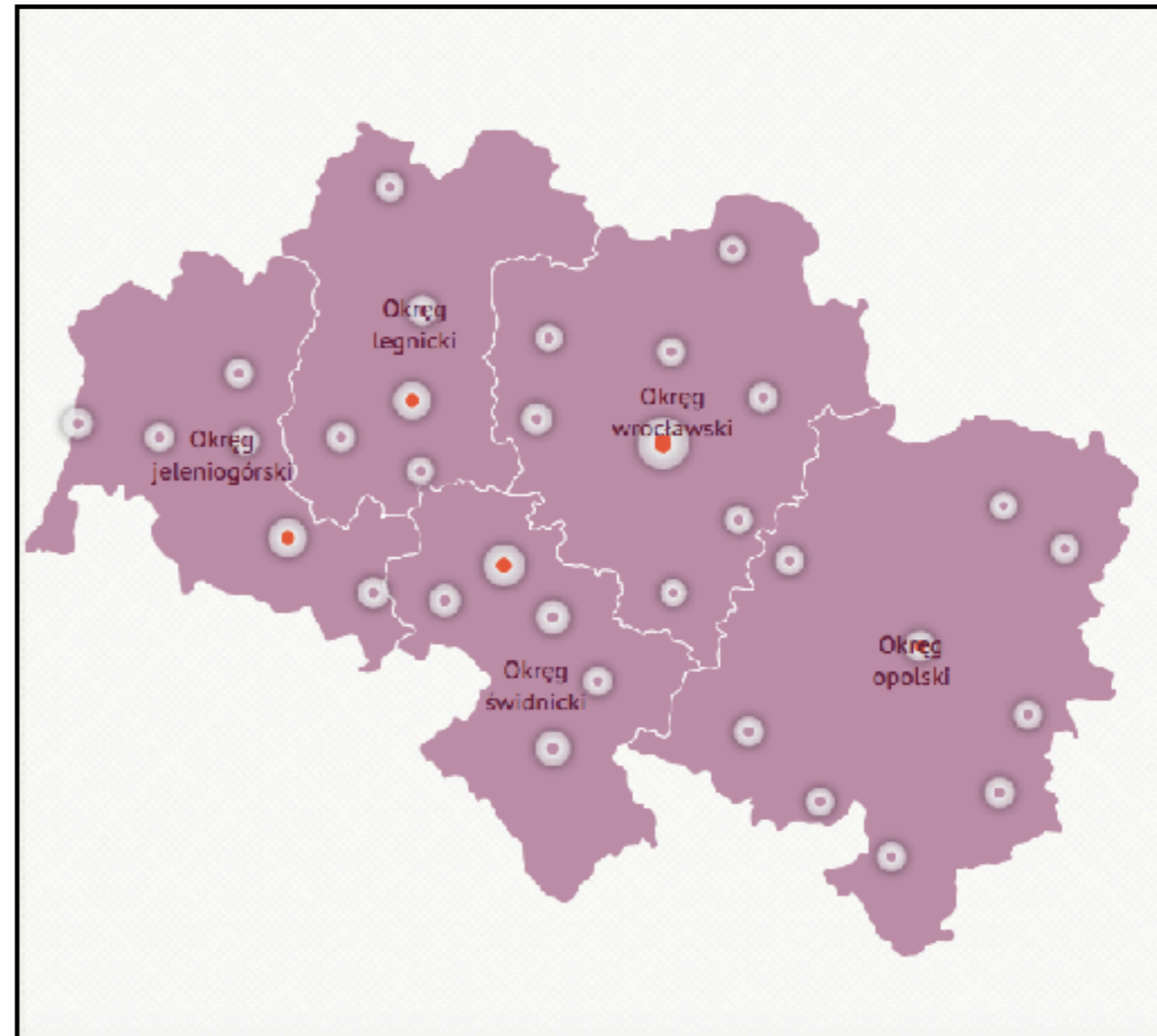

A więc orzeczenia tych sądów znajdziemy w bazie (nie wszystkie)

STRUKTURA SĄDÓW POWSZECHNYCH W POLSCE- PODZIAŁ NA:

a) obszary apelacji

b) okręgi sądowe

BAZA ORZECZNICTWA- SPOSOBY WYSZUKIWANIA ORZECZEŃ

- Menu główne (po lewej stronie):
 - „Sądy powszechne” → podstawowe wyszukiwanie orzeczeń sądów powszechnych;
 - „Hasła tematyczne” → wyszukiwanie wg haseł;
 - „ETPCZ” → przejście do bazy orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka
- ▶ a) wyszukiwanie proste (hasło/ sygnatura)
- b) przez (rozwinięty) formularz
- c) wg mapy apelacji bądź listy sądów (*kliknięcie w „+” obok nazwy sądu apelacyjnego na liście powoduje rozwinięcie listy z sądami okręgowymi, a następnie rejonowymi z określonego obszaru apelacji*).

ĆWICZENIA

- ▶ Korzystając z dostępnych w bazie narzędzi proszę ustalić:
 - ile orzeczeń opublikowanych w bazie dotyczyło hasła „akt stanu cywilnego”?
 - ile sądów okręgowych znajduje się w obszarze apelacji wrocławskiej?
 - ile sądów rejonowych znajduje się we Wrocławiu?
- ▶ Proszę wyszukać orzeczenie o sygnaturze IV K 188/13 i ustalić:
 - datę dzienną uprawomocnienia się orzeczenia;
 - wydział sądu, w którym rozpatrzono tą sprawę. Na jakiej innej podstawie możemy to ustalić?
 - liczbę ustaw powołanych w orzeczeniu;
 - liczbę posiedzeń, na których rozpatrywano sprawę.
- ▶ Proszę ustalić, w ilu orzeczeniach opublikowanych w bazie powoływano się na Kodeks cywilny.

BAZA ORZECZEŃ ETPCZ

- ▶ członkowie międzynarodowej organizacji rządowej- Rady Europy (państwa) → sygnatariusze Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Rzym, 4 lipca 1950 r.;
- ▶ rozdział II ww. Konwencji → Europejski Trybunał Praw Człowieka;
- ▶ art. 33 i 34 Konwencji → skargi międzypaństwowe/ indywidualne (osób, organizacji pozarządowych lub grup jednostek);
- ▶ naruszenie przez stronę (państwo) postanowień/ praw zawartych w konwencji/ protokołach dodatkowych.

PODSTAWOWE INFORMACJE O BAZIE

- ▶ baza utrzymywana przez Ministerstwo Sprawiedliwości; dostępna z portalu <https://orzeczenia.ms.gov.pl>;
- ▶ darmowa;
- ▶ zawiera ponad 700 dokumentów (w tym większość dotyczących Polski) przetłumaczonych na język polski;
- ▶ aktualizowana na bieżąco;
- ▶ wyszukiwanie przez formularz

ĆWICZENIA

- w formularzu wyszukiwania proszę odszukać wyrok ETPCZ w sprawie o numerze skargi **5410/03** i ustalić:
 - 1) osobę skarżącego;
 - 2) państwo, przeciwko któremu wniesiono skargę;
 - 3) numer artykułu Konwencji, którego dotyczyło postępowanie;
 - 4) osobę przewodniczącego składu orzekającego;
 - 5) liczbę zdań odrębnych, które zgłoszono do wyroku.
- teraz proszę wejść na stronę: <https://www.coe.int/en/web/portal>
 - co to za strona?
 - Proszę wybrać kolejno:
 - a) zakładkę: „Explore”;
 - b) „European Court of Human Rights”;
 - c) „**Search HUDOC**”.
- proszę kliknąć w symbol bazy- w jakich językach dostępna jest baza?
- teraz proszę w oknie wpisać w/w numer skargi. Jakie są rezultaty wyszukiwania? Czy tą drogą możemy znaleźć interesujący nas wyrok?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

„Warto powtarzać do znudzenia, że umiejętne korzystanie z baz wiedzy prawniczej to absolutnie podstawowa kompetencja każdego prawnika, a tym bardziej młodego studenta prawa”.

- prof. ALK, dr hab. Przemysław Polański